EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 2.4.2020.
COM(2020) 172 final

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS,

par neparedzēto izdevumu rezerves izmantošanu 2020. gadā, lai sniegtu ārkārtas palīdzību dalībvalstīm un vēl vairāk stiprinātu Savienības civilās aizsardzības mehānismu/*rescEU*, reaģējot uz Covid-19 uzliesmojumu

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Padomes Regula (ES, EURATOM) Nr. 1311/2013 (2013. gada 2. decembris), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam[1] ("DFS regula"), ļauj izmantot neparedzēto izdevumu rezervi līdz 0,03 % no ES-28 nacionālā kopienākuma kā galējas nepieciešamības instrumentu reaģēšanai uz neparedzētiem apstākļiem. Pamatojoties uz DFS regulas 6. pantu, daudzgadu finanšu shēmas tehnisko korekciju ietvaros 2020. gadam[2] neparedzēto izdevumu rezerves absolūtā summa 2020. gadam ir noteikta 5096,8 miljonu EUR apmērā.

Komisija šodien iesniedz budžeta grozījuma Nr. 2/2020 projektu (BGP)[3]. Tas ietver saistību apropriāciju kopējo palielinājumu par 3000,0 miljoniem EUR 3. izdevumu kategorijai "Drošība un pilsonība", lai segtu Ārkārtas atbalsta instrumenta (*ESI*) reaktivāciju Savienībā nolūkā palīdzēt dalībvalstīm novērst Covid-19 uzliesmojuma sekas un vēl vairāk stiprināt Savienības civilās aizsardzības mehānismu/*rescEU*, lai veicinātu plašāku krājumu veidošanu un būtisku resursu sadales koordināciju visā Eiropā. Šis palielinājums ir papildus citiem palielinājumiem attiecībā uz to pašu izdevumu kategoriju par kopējo summu 423,3 miljonu EUR apmērā, ko Komisija jau bija ierosinājusi budžeta grozījuma Nr. 1/2020 projektā[4].

Ņemot vērā to, ka 3. izdevumu kategorijā nav iespējams pārdalīt līdzekļus, un atbilstīgi arī šodien iesniegtajam priekšlikumam grozīt DFS regulu, atceļot ierobežojumus šā instrumenta piemērošanas jomai[5], Komisija budžeta grozījuma Nr. 2/2020 projektā ierosina izmantot vispārējo rezervi saistībām par visu šā īpašā instrumenta pieejamo summu — 2042,4 miljoniem EUR[6].

Turklāt BGP Nr. 2/2020 ir pievienots priekšlikums[7] grozīt Lēmumu (ES) 2020/265 par elastības instrumenta izmantošanu 2020. gadā[8]. Šā priekšlikuma rezultātā, ar kuru izmantošanai ierosināto summu palielina par 316,3 miljoniem EUR, kopumā 2020. gadā izmantošanai tiek paredzēti 1094,4 miljoni EUR, un saskaņā ar šo īpašo instrumentu pieejamā summa tiek izsmelta.

Visbeidzot, kā galējo līdzekli Komisija ierosina izmantot neparedzēto izdevumu rezervi 2020. gadam 714,6 miljonu EUR apmērā, lai nodrošinātu pilnīgu finansējumu saistību apropriācijām, kas saistītas ar Eiropas Savienības 2020. finanšu gada vispārējā budžeta 3. izdevumu kategorijas izdevumiem, pārsniedzot saistību maksimālo apjomu.

2. IZMANTOŠANAS PAMATOJUMS

2.1. IEVADS

Saskaņā ar Regulu (ES) 2016/369 notiekošas vai iespējamas dabas vai cilvēka izraisītas katastrofas gadījumā var piešķirt ārkārtas atbalstu, ja šīs katastrofas ārkārtējais mērogs un ietekme ir tāda, ka tā izraisa smagas plaša mēroga humanitārās sekas vienā vai vairākās

---

1 OV L 347, 20.12.2013., 884. lpp.
2 COM(2019) 310, 15.5.2019.
3 COM(2020) 170, 2.4.2020.
4 COM(2020) 145, 27.3.2020.
5 COM(2020) 174, 2.4.2020.
6 Šī summa ietver atlikušo rezervi no 2019. gada (1316,9 miljoni EUR), kas 2020. gadam tika darīta pieejama Komisijas šodien pieņemtajā "Tehniskajā korekcijā attiecībā uz īpašo instrumentu" (COM(2020) 173, 2.4.2020.).
7 Pirmais priekšlikums grozīt šo lēmumu bija pievienots BGP Nr. 1/2020, bet to aizstāja ar šo otro.
8 COM(2020) 171, 2.4.2020.

dalībvalstīs, un tikai izņēmuma gadījumos, ja nepietiek ar citiem dalībvalstīm un Savienībai pieejamiem instrumentiem.

Smagā akūtā respiratorā sindroma koronavīrusa 2 (SARS-CoV-2) un ar to saistīto slimību (Covid-19) Pasaules Veselības organizācija (PVO) secīgi raksturoja kā starptautiska mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situāciju[9] un globālu pandēmiju[10]. Uzliesmojuma izraisītās sekas sabiedrības veselībai visvairāk skartajās dalībvalstīs jau patlaban ir smagas un tālejošas, un, tā kā smagi tiek skarts aizvien lielāks skaits dalībvalstu, situācija turpina pasliktināties.

Savienības civilās aizsardzības mehānisms/*rescEU*[11] tika stiprināts gan ar BGP Nr. 1/2020, gan Nr. 2/2020, uzsākta "Investīciju iniciatīva reaģēšanai uz koronavīrusu", lai izmantotu Eiropas strukturālos un investīciju fondus[12], un citi Savienības instrumenti daļēji palīdz risināt sabiedrības veselības ārkārtas situāciju. Tomēr, ņemot vērā problēmas apmēru un pakāpi, ir efektīvi jārisina ar sabiedrības veselību saistītās slimības uzliesmojuma humanitārās sekas Savienībā.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija ierosina reaktivēt un grozīt Ārkārtas atbalsta instrumentu (*ESI*) saskaņā ar Regulu (ES) 2016/369 attiecībā uz Covid-19 uzliesmojumu[13].

2.2. NEPAREDZĒTO IZDEVUMU REZERVE KĀ GALĒJAS NEPIECIEŠAMĪBAS INSTRUMENTS

DFS regulas 13. panta 1. punktā neparedzēto izdevumu rezerve ir definēta kā galējas nepieciešamības instruments reaģēšanai uz neparedzētiem apstākļiem. Saskaņā ar 14. punktu Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2013. gada 2. decembra Iestāžu nolīgumā par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību[14] Komisija ir veikusi analīzi par iespēju pārdalīt ievērojamas summas pašreizējā budžetā. Komisija jau 2020. gada budžetā ierosināja pilnībā izmantot nepiešķirto rezervi 3. izdevumu kategorijas saistību maksimālā apjoma ietvaros. Turklāt pieņemtajā budžetā no elastības instrumenta ir izmantoti 778,1 miljons EUR. Tādēļ šajā izdevumu kategorijā nav iespējams veikt turpmāku līdzekļu pārdali.

Budžeta grozījuma Nr. 1/2020 un Nr. 2/2020 ir ierosināts izmantot atlikušo elastības instrumenta summu, lai kopumā summa sasniegtu 1094,4 miljonus EUR. Vispārējo rezervi saistībām var izmantot tikai izaugsmei un nodarbinātībai, migrācijai un drošībai, un to nevar izmantot Covid-19 uzliesmojuma pasākumiem. Tāpēc Komisija šodien ierosina grozīt DFS regulu, lai atceltu vispārējās rezerves saistībām piemērošanas jomas ierobežojumus[15] un nekavējoties izmantotu visu pieejamo summu Ārkārtas atbalsta instrumentam un palielinātu līdzekļus *rescEU* ar BGP Nr. 2/2020. Tā kā vispārējās rezerves saistībām un elastības instrumenta kopējā summa nav pietiekama, lai finansētu ierosināto saistību apropriāciju palielinājumu, neparedzēto izdevumu rezerves izmantošana 2020. gadam ir galējais risinājums un vienīgais pieejamais instruments, lai finansētu atlikušos papildu izdevumus, kas pārsniedz 3. izdevumu kategorijas maksimālo apjomu.

---

9 2020. gada 30. janvāris.

10 2020. gada 11. marts.

11 Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1313/2013/ES (2013. gada 17. decembris) par Savienības civilās aizsardzības mehānismu (OV L 347, 20.12.2013., 924. lpp.).

12 Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 1303/2013, Regulu (ES) Nr. 1301/2013 un Regulu (ES) Nr. 508/2014 attiecībā uz īpašiem pasākumiem, kas nepieciešami, lai piesaistītu investīcijas dalībvalstu veselības aprūpes sistēmās un citos to ekonomikas sektoros, reaģējot uz Covid-19 uzliesmojumu [Investīciju iniciatīva reaģēšanai uz koronavīrusu], COM(2020) 113 final, 13.3.2020.

13 COM(2020) 175, 2.4.2020.

14 OV C 373, 20.12.2013., 1. lpp.

15 COM(2020) 174, 2.4.2020.

2.3. NEPAREDZĒTU APSTĀKĻU IETEKME UZ BUDŽETU 2020. GADĀ

Komisija ierosina izmantot 714,6 miljonus EUR no neparedzēto izdevumu rezerves, lai segtu papildu vajadzības saistībā ar *ESI* reaktivāciju.

Attiecīgās maksājumu apropriācijas tiks iekļautas 2020. gada (un ne tikai) maksājumu maksimālajā apjomā. Nav nepieciešams izmantot neparedzēto izdevumu rezervi maksājumiem.

3. NEPAREDZĒTO IZDEVUMU REZERVES KOMPENSĀCIJA ATTIECĪBĀ PRET DFS MAKSIMĀLO APJOMU

DFS regulas 13. panta 3. punktā ir noteikts, ka summas, ko dara pieejamas, izmantojot neparedzēto izdevumu rezervi, pilnībā kompensē ar rezervēm kārtējam vai nākamajiem finanšu gadiem.

Saskaņā ar DFS regulas 13. panta 4. punktu šādi kompensētus apjomus turpmāk neizmanto saistībā ar DFS, lai netiktu pārsniegti saistību un maksājumu apropriāciju kopējie maksimālie apjomi, kas DFS noteikti kārtējam un nākamajiem finanšu gadiem. Tādējādi, izmantojot neparedzēto izdevumu rezervi saistību apropriācijām 2020. gadā 3. izdevumu kategorijas ietvaros un attiecīgi kompensējot izdevumus, jāievēro kopējais saistību maksimālais apjoms 2020. gadam, kas ir pašreizējā DFS perioda pēdējais gads.

Komisija ierosina kompensēt ierosināto izdevumu palielinājumu 3. izdevumu kategorijā ar nepiešķirto rezervi, kas pieejama 5. izdevumu kategorijas *Administrācija* izdevumu maksimālā apjoma ietvaros.

Pēc kompensēšanas rezerves par kopējo summu 633,7 miljoni EUR joprojām paliktu šādās izdevumu kategorijās:

- 514,0 miljoni EUR 2. izdevumu kategorijā *(Ilgtspējīga izaugsme: dabas resursi)*;
- 103,4 miljoni EUR 4. izdevumu kategorijā (*Globālā Eiropa*);
- 16,2 miljoni EUR 5. izdevumu kategorijā *(Administrācija)*.

Attiecībā uz citu izdevumu maksimālo apjomu rezerve nebūtu pieejama.

Kopējais saistību maksimālais apjoms visai DFS saglabātos nemainīgs.

4. PAPILDU ELEMENTI

Eiropas Parlamentam un Padomei tiek atgādināts, ka šo lēmumu publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ne vēlāk kā budžeta grozījumu Nr. 2/2020 saskaņā ar DFS regulas 13. panta 1. punkta pēdējo teikumu.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS,

par neparedzēto izdevumu rezerves izmantošanu 2020. gadā, lai sniegtu ārkārtas palīdzību dalībvalstīm un vēl vairāk stiprinātu Savienības civilās aizsardzības mehānismu/*rescEU*, reaģējot uz Covid-19 uzliesmojumu

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2013. gada 2. decembra Iestāžu nolīgumu par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību[16] un jo īpaši tā 14. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Padomes Regulas (ES, Euratom) Nr. 1311/2013[17] 13. pantā ir paredzēta neparedzēto izdevumu rezerve līdz 0,03 % apjomā no Savienības nacionālā kopienākuma.

(2) Saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) Nr. 1311/2013 6. pantu Komisija savā 2019. gada 15. maija paziņojumā Finanšu shēmas tehniskās korekcijas 2020. gadam atbilstoši NKI izmaiņām ir aprēķinājusi šīs neparedzēto izdevumu rezerves absolūto summu 2020. gadam [18].

(3) Komisija ir izskatījusi visas pārējās finansiālās iespējas, lai reaģētu uz neparedzētiem apstākļiem, ievērojot 2020. gada izdevumu maksimālo apjomu 3. izdevumu kategorijā *(Drošība un pilsonība)*, kas noteikts daudzgadu finanšu shēmā (DFS). Komisija ir ierosinājusi attiecībā uz DFS 3. izdevumu kategoriju 2020. gadā izmantot vispārējo rezervi saistībām par kopējo summu 2 392 402 163 EUR un izmantot elastības instrumentu par kopējo summu 1 094 414 188 EUR. Tomēr neparedzēto izdevumu rezerves izmantošana ir nepieciešama, lai apmierinātu vajadzības, kas izriet no Covid-19 uzliesmojuma, palielinot saistību apropriācijas DFS 3. izdevumu kategorijā Savienības vispārējā budžetā 2020. finanšu gadam, pārsniedzot šīs izdevumu kategorijas maksimālo apjomu, kā ierosināts budžeta grozījuma Nr. 2/2020 projektā[19].

(4) Ņemot vērā šo īpašo situāciju, tā atbilst galējas nepieciešamības apstākļiem, kas minēti 13. panta 1. punktā Regulā (ES, Euratom) Nr. 1311/2013.

(5) Šim lēmumam būtu jāstājas spēkā tajā pašā dienā, kad stājas spēkā 2020. gada budžeta grozījums, ņemot vērā, ka neparedzēto izdevumu rezerve ļauj finansēt dažus pasākumus, pārsniedzot DFS 2020. gada budžetam noteikto maksimālo apjomu,

---

16 OV C 373, 20.12.2013., 1. lpp.

17 Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 1311/2013 (2013. gada 2. decembris), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam (OV L 347, 20.12.2013., 884. lpp.).

18 Komisijas 2019. gada 15. maija paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam Finanšu shēmas tehniskās korekcijas 2020. gadam atbilstoši NKI izmaiņām (COM(2019) 310).

19 COM(2020) 170, 2.4.2020.

IR PIEŅĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Attiecībā uz Savienības vispārējo budžetu 2020. finanšu gadam izmanto neparedzēto izdevumu rezervi, lai nodrošinātu saistību apropriācijas 714 558 138 EUR apmērā, pārsniedzot daudzgadu finanšu shēmas saistību maksimālo apjomu 3. izdevumu kategorijā (*Drošība un pilsonība*).

2. pants

Summu 714 558 138 EUR apmērā, kas minēta 1. pantā, kompensē ar 5. izdevumu kategorijas "Administrācija" 2020. finanšu gada rezervi.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā —	*Padomes vārdā —*
priekšsēdētājs	*priekšsēdētājs*